

KURJER WARSZAWSKI

D. 5. Marca. — Rok 1839.
Wtorek,

№ 62.

Jutro, ŚŚ. Wiktoryn i Koleta.
Środoposcie.

N. PAN, raczył mianować Kawalerem orderu Ś. Anny Iej klasy, s. o. Intendenta Jeneralnego czyn: armji, Urzędnika 4 kl. *Pogodzin*; a P. *Pawliszczewa* Pomocnika Sekretarza Stanu przy Radzie Stanu Królestwa Polsi; Członkiem Rady wychowania publi: tegoż Królestwa. — *Xiężna Gorczakow* Małżonka Jenerał-Adji, wróciła z Moskwy. — Wczoraj w Red: Kurjera złożono dla Insty: m. z. dzieci zł. 2, od *Józefa Służącego*, za długie bawienie i bałamućenie wiele razy jest wysłany, tudzież za wychodzenie bez opowiedzenia i pozwolenia. — D. 2 b. m. rano, przeniosła się do wieczności ś. p. *Juljaną z Grabowskich Werowska*, Matka naszego Arty: drat, przeżywszy lat 86; a wczoraj odbyła się exportacja iej zwłok na smęlarz *Powazi*. — W Sklepie ubogich iest do nabycia sposobem licytacji maszynka do gotowania kawy, wartująca kilkanaście złotych, zupełnie w dobrym stanie; ofiarowana na korzyść Szkołki Dobroczynności. Licytacja zaczyna się od *grosza*; kto do 15 Marca godziny 12 w południe da najwięcej, taką ją otrzyma, a summa ostateczna w Kurjerze ogłoszoną zostanie. — *Wolffsohn* Królewsko-pruski Dentysta Nadworny, ma honor oznajmić Szano: Publiczności, iż mieszkanie iego tymczasowo zostaje jeszcze w Hotelu *Wileńskim* na *Tłomackiem* Nr 4 stacji. Ubogim opatrzonym świadectwami ubóstwa od właściwych Zwierzchników lub Kommissarzy cyrkulowych, będącym iakiegokolwiek wyznania, udziela wszelką pomoc *bezpłatnie*, a nawet medykamenty zostaną im *bezpłatnie* rozdawane; ubodzy zastaną go od 7ej do 8ej reno. — Jeden z naszych znakomitych Urzędników oodbytej przed kilką dniami podróży za granicą, tak donosi: „Podróż z *Lipska* do *Drezna* odbywa się już w tej chwili za pomocą pary; wyiechawszy wozem parowym w *Niedzielę* po *Nabo-*

żeństwie z *Lipska* do *Riese*, dokąd dopiero iest otwartą droga żelazna, z tamtąd na statku parowym pod wodę popłynąłem do *Misni*, z kąd ćwierć mili omnibusem przejechałem do *Obáran* blisko 3 mile od *Drezna* leżące, gdzie wsiadłem znowu na wóz parowy i wczesnie na teatr stanąłem w tem mieście. Od 1go *Kwiétnia* cała droga żelazna między *Lipskiem* a *Dreznem* będzie otwartą i wtedy kompanja obowiązuje się regularnie w pół do 3ej godziny stawa z iednego z tych miast w drugim. Podróż ta będzie kosztować talara, a na wozach otwartych 4 złote, mil 13cie. — W wczorajszym ciągnieniu *Loterji* liczb: przy ulicy *Targowej*, w domu *Janasza*, wygrano *Extrakt* na Nr 15, zł. 4200; na takiż *Ner* zł. 700, i *Ambo-solo* na Nr 15 i 72, zł. 1200; oprócz wielu mniejszych wygranych. W tym kantorze dostać można *Losów* do 53 *Loterji* klas: wróżnych częściami każdego czasu. *Mordka Wartantz*. — Wczoraj w *Teatrze Rozmaitości* przywołani: po *Zachodzie słońca*, *J.P. Żółkowski*; a po *Icku* *J.Pana Paulina Riwoli*. — *Młodszy Lipiński* w danym teraz *Koncertie* na skrzypcach w *Lwowie*, dowiódł, że wstępuje w ślady swego sławnego Brata; również podobają się i iego kompozycje. — Wysokość wody na *Wiśle* stóp 8, cali 8.

Z Poznania. — *Chałupnik Jerzy Dawrony* z *Kuchar*, powiatu *Pleszewskiego*, na swój stan dość majątny człowiek, cierpiał dawniej na kołtun i po oderżnięciu go często znaki obłąkania umysłu okazywał. D. 5 z. m. czuł się być słabym i poszedł z teściową swoją do *Kościółta* w *Kucharach* do spowiedzi. *Proboszcz*, poznawszy słabość iego, radził mu, aby się do *Pleszewa* udał i tam pomocy lekarskiej wazwał. Wychodząc z *kościółta* oświadczył *Dawrony* teściowej swojej, że się już ma lepiej i lekarza nie potrzebnie. Powrócił więc do domu, po-

szedł spokojnie spać i jeszcze następnego rana, gdzie śniadanie dzieciom swoim rozdawał, zdawał się być zupełnie zdrowym. Mówił do żony, że pójdzie do Podlesia do młynarza *Goździa*, aby mu kilka snopków słomy pożyczył. Tu przyszedłszy obwodził młynarza, który nie przeczuwając żadnego nieszczęścia, wyszedł na podwórze w celu włożenia słomy na wóz i odwiezienia jej *Dawronemu* do Kuchar. Następnie oba wrócili do izby. Tu nagle *Dawrony* uderzył młynarza w czoło i nóż w gardło utkwił. Po tym czynie pobiegł na wiatrak, pochwycił pałkę dla odpierania na pomoc biegnących ludzi i wrócił znowu do izby, gdzie w skutek przetrzęnięcia sobie gardła nagle umarł, odrzucawszy poprzednio od siebie talar i wspomniawszy kilkakrotnie o 30 talarach, których zapewne na kupienie wiatraku w Podlesiu pożyczył.

Anglja. — Niedawno przypadkiem odkryto podziemny związek między irlandzkimi miastami *Tipperary*, *Kashel* i *Kilkohen*. — Gazeta w *Waterford* w tych dniach wyszła na drobnej ćwiarteczce, przyczyną tego było iż Zecery w drukarni nie chcieli pracować, dla tego że im nieregularnie płacono. — Statek parowy *Soho* utrzymujący związek między *Londynem* i *Antwerpią* zaiął się płomieniem, chciało statek unurzyć, lecz to nie udało się, szkody zrządzone zostały na 20,000 zł. — Z *Stambułu* donoszą, że Poseł angielski przy dworze perskim *P. Makneil* widząc niemożność załatwienia nieporozumień z taneznym dworem postanowił nakoniec wyjechać do Anglii. — Rząd *Florydy* zaciągnął w *Londynie* pożyczkę u znacznych bankierów. — Herszt powstańców kanadyjskich *Renselaer* umarł.

Francja. — Xąż *Caigny* (Koani) mianowany Prezesem kommissji do interesów teatralnych i konserwatorjum. — Marszałek *Sult* 19 z. m. przyjmowany był u dworu i miał długą naradę z Królem. — *Monitor* donosi, że 2000 wojska lądowego mają wystać z *Londynu* do *Me-*

ykhi. — Za rzecz szczególną uważają, że trzęsienie ziemi, które tak okropne zniszczenia zrzuciło w *Martynice*, w pobliskich osadach prawie uczuć się nie dało. — Rząd Meksykański mimo klęsk mu zadanych, nie przestał wydawać odezwy do ludu pobudzające do nienawiści względem Francuzów. — Z *Nowego Jorku* przybył Agent dyplomatyczny Pułkownik *Kohen*, zapewniają, iż rząd Stanów zjedno: chce użyć swóiego pośrednictwa dla pojednania Francuzów z Meksykanami. — Granaty wynalazku Pułkownika *Pehuns* najwięcej zdziałały zniszczenia przy zdobywaniu cytadelli *d'Ulloa* i głównie ich strasznej sile Francuzi winni swoje rychłe zwycięstwo, wskutku tego wspomniany wynalazca mianowany kawalerem legji honorowej. — Z *Tuntu* donoszą, iż nowy Konsul Francji *Pagan* żyje tamże w iak najlepszej przyiaźni z *Beiem*.

Niemcy. — Niektóre gazety twierdzą, iż gdyby *Belgia* nie przyjęła warunków konferencji, tedy *Prusy* przywiodą je do skutku; a *Lipska* gazeta donosi, że w takim przypadku i *Austrja* dostarczałaby wojska, co zda się potwierdzać czynność, iaka teraz daie się widzieć w administracji tegoż wojska. — 21go z. m. odbyło się w *Mnichowie* żałobne Nabożeństwo za duszę Xcia *Eugenjusza Leuchtenberg*. — Xąż *Koburgski* do 20 b. m. ma zostać we *Florencji*, a potem przez *Rzym* udać się do *Neapolu*. — W *Szląsku Austrjacy* pojmano rozbójnika, znanego pod nazwiskiem *Barfuss* (Bosy), własny jego szwagier oddał go w ręce sprawiedliwości. — (Najpóźniejsza wiadomość jest ta, że większa część Izby Reprezentantów *Belgickich* przyłączyła się do życzeń Rządu o utrzymanie pokoju).

Hiszpanja. — *Espantero* na czele 8000 wojska, ruszył w kierunku *Wittorji* na *Tolozę*. — Powstańcy w *Alhucemas* obwarowali miasto, i dzielnie opierają się sile *Izabellistowskiej*; wszyscy pałają żądzą służenia *Don Karolowi*. — *Bilbao* znowu jest zagrożone przez *Karlistów*.

Rozmaitości.— Pierwszym wynalazcą statków parowych nie jest *Fulton* iak powszechnie mniemają, ale *biedny Filtz* zegarmistrz w *Filadelfji*, który pierwszy pojął myśl statki pędzić za pomocą pary. Był ubogim, bez nauki, a wiele przeszkód wstrzymało go w doprowadzaniu do skutku swojego wynalazku. Prosił aby mu kongres przeznaczył wsparcie, lecz dano mu odpowiedź odmowną, potem znowu na próżno ofiarował swój wynalazek rządowi hiszpańskiemu. Nakoniec towarzystwo zebrało składkę dla zbudowania parowego statku i r. 1788 spuszczone go z warsztatu na Delawarze. Wiele ciekawych zgromadziło się aby *głupca* wyśmiać. O kołach *Filtz* zapomniał, używał wiosł, mimo to machina szybko ruszyła na wodzie, ciekawi z ciekawą śmianią się, byli już poważniejszemi. Statek popłynął 36 mil ang: do *Burlingtonu*; tu pękł kociok. *Filtz* nie stracił odwagi i potrafił dostać drugi kociok. Po niejakim czasie znowu jego statek popłynął, ale zawsze coś psuło się, a nie szczęśliwy wynalazca przezwyciężał tylko jedne przeszkody, aby natrafić na drugie. *Filtz* zadłużył się i musiał zaniechać wynalazku. 3 tomy jego ręką skreślone i zapieczętowane zostały w bibliotece w *Filadelfji* pod warunkiem aby je otworzono w lat 30 po jego śmierci. Umarł w *Ohio*. Przed 5 laty odpieczętowano jego rękopism i znaleziono w nim rozprawy o doświadczeniach mechanicznych; przepowiada z pewnością, że jego wynalazek zostanie używany wszęchniony, choć sam nie mógł go wykonać dla braku pieniędzy; przepowiada że przed upływem stulecia rzeki zachodnie będą napełnione statkami parowymi: „Przyjdzie czas; piąsze w swoim dziele, że ktoś nabędzie bogactwa i sławy z mojego wynalazku; ale nikt nie uwierzy, że *biedny Filtz* może co zrobić co by zasługiwało na uwagę.“ i miał słuszność, teraz na rzece *Missisipi* krąży 600 (?) statków parowych!— *Szczególny sposób wychowania*. Obywatel szkocki chcąc odzwyczaić swoje córki od manji do zabaw, pozwalał im przyjmo-

wać zaproszenia na bale, wystroić się, kazać ściągać powozowi, ale w chwili kiedy miały wsiąść do pojazdu, musiały rozbiierać się znowu. — Nim palenie tytoniu weszło w zwyczaj, modniś z wyższej klasy przechadzał się na polu z fajką w ustach, wieśniak widząc dym z ust wychodzący oblał mu głowę wodą; myśląc iż ta zaięła się ogniem.— Młody elegant należący do liczby rzadkich żarłoków, wszedłszy niedawno do restauracji w Paryżu, siadł przy stoliku i kazał sobie podać ostrąg iakoteż wino *szabli*. Jednocześnie wszedł i drugi jegomość, zasiadł przy stoliku sąsiednim, a przeczytawszy iadłospis, kazał sobie podać porcję nerek. „Garson! zawołał elegant, proszę moje nakrycie przenieść do stawego stołu na końcu salonu; nie mogę usiedzieć obok człowieka, który rozpoczyna swój obiad nyrkami.“ Garson usłuchał, elegant zajął inne miejsce, lecz drugi jegomość został spokojnie przy raz obranym stoliku. W godzinę gdy elegant chciał już wyjść z restauracji, poklepał go ktoś po ramieniu, mówiąc: „Pan nie lubisz siedzieć obok ludzi, którzy zaczynają obiad nyrkami, ale wszakże nie odmówisz im poedyunku?“ Bardzo chętnie! odpowiedział wykwinął i na drugi dzień został niebezpiecznie raniony, przez tego, któremu przy stole okazał pogardę.

UCINEK.

Póki się Jan nie ożenił,
Klął djablami na miliony,
Dziś żonaty, słowa zmienił:
Kłnie imieniem swojej żony.

(Art: nad.). Zaufanie publiczne, jest podstawą stosunków towarzyskich, zawiesz toż zaufanie, jest to ubliżać wierze publicznej. Zdarzenie prawdziwe, twierdzenie to usprawiedliwi. Przed 2ma tygodniami zginął mi Piesek z wyżełków angielski, o którym czynią doniesienia w Kur: War: i 3 krotnie w Gaz: Warsz.; z zapewnieniem nagrody złp. 10, byłem przez 2 osoby zawiadomiony o znajdowaniu się mego psa, lecz zawsze mylnie, bo nie był mój. Uprzejmość współczucia nad moją stratą pewnych Państwa, sprawiła, że raczyli zwracać swoją uwagę na podobnych piesków do mego, i właśnie dni temu kilka, podobieństwo takie spowodowało

ak wysłać służącą dla dogonięcia chłopca, iakoby z psem moim idącego; wystana dopełniła danego zlecenia, i chłopca z psem przyprowadziła, początkowie byli ciż Państwo uradowani, niby tożsamością psa i że mi uczynią przyjemność w odzyskaniu go, lecz jedna z osób w tej kompanii ze szczególną przytomnością i pamięcią mówi że są wszyscy w błędzie, gdyż poszukiwany pies nie miał takich odmian, ale z takimi to odmianami ogłaszane było w Kur: dni kilka, i dając chłopcu adres z Kur:, mówi żeby się udał na wskazane miejsce, a otrzyma zapewnioną nagrodę. Jak było powiedziane tak się stało, lecz po nie długim czasie wraca chłopiec z płaczem i pretensją do tych Państwa, że przez nich psa stracił, i tylko gr. 5 dostał, a w płacziwym żalu wyrażając się, mówił „o nie będę już tak g. na drugi raz i poproszę żeby mi przeczytali iak stoi w Kurjerze, bo jeżeli za nagrodą, albo przyzwoitą nagrodą, to pewno dadzą 5 gr., albo za drzwi wypchną, mówiąc żeś skradł psa.“ W powieści tej i w nader naturalnym sposobie wyrażenia się opowiadającego, śmiało można położyć dopuszczać prawdy, co bardzo jest już dosyć na obrazę wiary publicznej; a zarodem na szkodę rzetelnych którzyby z miłą chęcią nagrodzili znajdujących w sposób zadawalający, i taki żeby nie wzbudzał złożeń. Ponieważ doniesienie to ma pozor obnowy występku nie Chrześcijańskiego, iakkolwiek z relacji chłopca uformowane, zatem skazuje się sam na karę dając zł. 1 dla Instytutu moralnie zaniedba: dzieci.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Krasiński Stani: Hra: z Krakowa; Moszczyński Ad: Dzie: z Biestonów; Bromirski Ant: Dzie: z Opoczna; Gostomski Hero: Dzie: z Gostomia; Mikorski Tom: Dzie: z Wielogóry; Dalen Konstan: Dzie: z Gosińwicz; Karel Tancerz z Moskwy.

DONIESIENIA.

W przejeździe z Warszawy przez Pułtusk, Łomżę, do Suwalk, z d. 22 na 23 Lute: r. b., zginął **MATELZAK** z rzeczami, 42 funty wazący; ktoby więc takowy znalazł lub mógł mieć wiadomość, raczy oddać do najbliższej stacji pocztowej na trakcie Warszawsko-Kowieńskim, albo dać znać, a otrzyma wynagrodzenie.

Zgubiono BOA ciemne na sznurku naszyte, iadąc z ulicy Chłodnej na Nowomiejską w dniu 3 Marca r. b. Ktoby takowe znalazł, raczy odesłać na ulicę Nowomiejską pod Nr 170/1, na 1sze piętro od frontu, za przyzwoitą nagrodą.

Jednemu z Domów handlowych zagranicznych, zaginęły **KUPONY** z upłynionego podróca od Certyfikatów Bankowych na Disty zastawne,

oznaczone numerami, iak następuje: Lit. A. 158,205, 158,208, 158,209, 158,210, 158,323. Lit. B. 161,878, 162,578, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86. Lit. C. 113,694, 150,565, 66, 74, 76, 166,350, 51, 52, 166,353, 55,57 60, 64, 65, 67, 69, 73. Lite: E. 25,246 i 34,765, tudzież ieden kupon upłyniony od listu zastawnego lit: E. Nr 137,240. Ktoby przeto o nich miał pewną wiadomość, zechce dać znać do Kantory Banku Polskiego, gdzie uczynione zostało stosowne zastrzeżenie, i wypłata za nie tylko prawemu Właścicielowi będzie mogła nastąpić.

Wczoraj wyciągnięte Nra 4.—76.—7.—72.—15. Dzisiaj rano zimna stępni 7. Wczoraj w południe 0. **TEATR ROZMAITOSCI.** Jutro *Zywnieboszczyk*. 3 raz *Rozważnie małżeństwo*.

Dzisiaj w Kawiarni obok Poczty w domu Barojsa, na żądanie Szanownych Gości, Paany Paulina *Prajs* i Siostry *Szwarc* grać i spiewać będą. Zacznie się o 6tej.

Dzisiaj w Kawiarni w domu Lilpopa przy ulicy Bieleńskiej na rogu Tłomackiego pod Nr 600, Familja *Krauz* przybyła z Czech, pierwszy raz grać będzie na Skrzypcach przy towarzyszeniu Arf, przyczem wykonane będą rozmaite śpiewy z celniejszych Oper.

Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Miodowej w domu W. Grabowskiego pod Nr 495, Familja *Acshlerów* grać i spiewać będzie od godzinj 5tej z południa.

Dzisiaj w Kawiarni pod *Kogutkiem* na Krakowskim Przedmiesciu, wprost b. Konserwatorjum, Nr 954, na Im piątrze, Familja *Nitworów* grać i spiewać będzie. Tamże **BULLARD** nowo urządzonym został.

Jutro u *Rogańskiego* przy ulicy Długiej pod Nr 350. **ŚNIADANIE:** Stokfisz, Szczupak, Karp, Lin, Pieszożki, Zupa ryb; Poledwica z rożn.; Schab z rożną; Kotlety woł.; Zrazy nelsoni; Kotlety cielęce, etc.

Jutro w handlu *Maiewskiego* przy ulicy *Bednarskiej* Stokfisz, Szczupak, Sandacz, Karp, Lin i Okoń z sos; lub smażone; Pieczeń cielę; z sała; śledziowa, Poledwica, Potrawa z mostków cielę; Cyndry i Kotlety.

Niżej podpisany, przybyły z Włoch z Bolonji, Właściciel Składu *Wedlin* przy ulicy Senatorskiej w domu dawniej *Olbramskich* zwanym pod Nr 400, przy nadchodzących Wielkanocnych świętach, ma honor polecić się Szanownej Publiczności z wyrobami swemi, ofiarując każdemu biorącemu od funtów 25 do 100, 10 procentu. Uprasza oraz, aby wszystkie wzięte artykuły, iako to: Salami, Mortadelle, różnego rodzaju uprawy Szyaki, których po najmniejszych nawet cenach, bo aż do groszy 10 włącznie, nabywać można, były krajane cieku, na czem prawdziwy wyborny ich smak najlepiej się okazuje. *Nicolai Magagnoli.*

